

2019. február 12., kedd

P8_TA(2019)0082

A peszticidek fenntartható használata

Az Európai Parlament 2019. február 12-i állásfoglalása a peszticidek fenntartható használatáról szóló 2009/128/EK irányelv végrehajtásáról (2017/2284(INI))

(2020/C 449/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról és a 79/117/EGK irányelv módosításáról szóló, 2004. április 29-i 850/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2005. február 23-i 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről szóló rendelet) ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 191. cikkére,
- tekintettel a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a rendeletről készített európai végrehajtás-értékelési tanulmányra és annak vonatkozó mellékleteire, amelyet a Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága (EPRS) 2018 áprilisában tett közzé,
- tekintettel a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 637/2008/EK és a 73/2009/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről szóló, 1998. április 7-i 98/24/EK tanácsi irányelvre ⁽⁷⁾, valamint a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló, 2004. április 29-i 2004/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ HL L 309., 2009.11.24., 71. o.

⁽²⁾ HL L 158., 2004.4.30., 7. o.

⁽³⁾ HL L 70., 2005.3.16., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 136., 2007.5.29., 3. o.

⁽⁵⁾ HL L 309., 2009.11.24., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 347., 2013.12.20., 608. o.

⁽⁷⁾ HL L 131., 1998.5.5., 11. o.

⁽⁸⁾ HL L 229., 2004.6.29., 23. o.

2019. február 12., kedd

- tekintettel a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ (élőhelyvédelmi irányelv), valamint a vadon élő madarak védelméről szóló, 2009. november 30-i 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾ (a vadon élő madarakról szóló irányelv),
- tekintettel az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló, 1998. november 3-i 98/83/EK tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a vizek állapotának kémiai elemzésére és figyelemmel kísérésére vonatkozó műszaki előírásoknak a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti megállapításáról szóló, 2009. július 31-i 2009/90/EK bizottsági irányelvre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a 2006/42/EK irányelvnek a peszticidek kijuttatására szolgáló gépek tekintetében történő módosításáról szóló, 2009. október 21-i 2009/127/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,
- tekintettel a 2000/60/EK és a 2008/105/EK irányelvnek a vízpolitika terén elsőbbségének minősülő anyagok tekintetében történő módosításáról szóló, 2013. augusztus 12-i 2013/39/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁷⁾,
- tekintettel a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP-stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2018)0392),
- tekintettel a „Mezőgazdaság és fenntartható vízgazdálkodás az EU-ban” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2017)0153),
- tekintettel a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, „Tematikus stratégia a peszticidek fenntartható használatáról” című, 2006. július 12-i bizottsági közleményre ⁽⁸⁾ (COM(2006)0373 – SEC(2006)0894 – SEC(2006)0895 – SEC(2006)0914),
- tekintettel „Az innováció és a gazdasági fejlődés előmozdítása a jövőbeli európai mezőgazdasági gazdálkodásban” című, 2016. június 7-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel az uniós mezőgazdaság fenntarthatóságát célzó technológiai megoldásokról szóló, 2016. június 7-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel az alacsony kockázatú biológiai peszticidekről szóló, 2017. február 15-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a glifozát hatóanyagok a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jóváhagyásának megújítására, továbbá az 540/2011/EU végrehajtási rendelet mellékletének módosítására irányuló bizottsági végrehajtási rendelettervezetről szóló, 2017. október 24-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel az EU méhészeti ágazata előtt álló kilátásokról és kihívásokról szóló, 2018. március 1-jei állásfoglalására ⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ HL L 206., 1992.7.22., 7. o.

⁽²⁾ HL L 20., 2010.1.26., 7. o.

⁽³⁾ HL L 330., 1998.12.5., 32. o.

⁽⁴⁾ HL L 327., 2000.12.22., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 201., 2009.8.1., 36. o.

⁽⁶⁾ HL L 310., 2009.11.25., 29. o.

⁽⁷⁾ HL L 226., 2013.8.24., 1. o.

⁽⁸⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex:52006DC0372>

⁽⁹⁾ HL C 86., 2018.3.6., 62. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 86., 2018.3.6., 51. o.

⁽¹¹⁾ HL C 252., 2018.7.18., 184. o.

⁽¹²⁾ HL C 346., 2018.9.27., 117. o.

⁽¹³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0057.

2019. február 12., kedd

- tekintettel a növényvédő szerekéről szóló 1107/2009/EK rendelet végrehajtásáról szóló, 2018. szeptember 13-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2009/128/EK irányelvre irányuló, jelenleg folyamatban lévő európai végrehajtás-értékelési tanulmányra, valamint a Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága (EPRS) által 2018. október 15-én közzétett jelentésre,
- tekintettel a peszticidekre vonatkozó statisztikákról szóló, 2009. november 25-i 1185/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeltre ⁽²⁾,
- tekintettel a peszticidekre vonatkozó statisztikákról szóló, 2009. november 25-i 1185/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett bizottsági jelentésre (COM(2017)0109),
- tekintettel az Európai Számvevőszék „Az uniós vízpolitika célkitűzéseinek integrálása a KAP-ba: részleges siker” című, 2014. évi különjelentésére;
- tekintettel a tagállamok nemzeti cselekvési terveiről és a peszticidekről szóló 2009/128/EK irányelv végrehajtásában elért haladásról szóló, 2017. október 10-i bizottsági jelentésre (COM(2017)0587),
- tekintettel a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó tagállami intézkedéseknek a 2009/128/EK irányelv szerinti végrehajtásáról szóló, a Bizottság Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóságának 2017. októberi átfogó jelentésére ⁽³⁾,
- tekintettel az „A következő lépések Európa fenntartható jövőjéért – Európai fellépés a fenntarthatóságért” című, 2016. november 22-i bizottsági közleményre (COM(2016)0739),
- tekintettel a 7. környezetvédelmi cselekvési programra ⁽⁴⁾,
- tekintettel az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó által az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 6/2., 31/10. és 32/8. számú határozata alapján készített 2017. évi ENSZ-jelentésre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a fenntartható növényvédelemmel foglalkozó szakértői csoport által kidolgozott és a Tanács által 2016. június 28-án elfogadott, „Végrehajtási terv az alacsony kockázatú növényvédő szerek rendelkezésre állásának növeléséről és az integrált növényvédelem tagállamokon belüli végrehajtásának felgyorsításáról” című dokumentumra ⁽⁶⁾,
- tekintettel a francia szenátus 2017. május 19-i, a peszticidek használatának az Európai Unióban történő korlátozásáról szóló határozatára ⁽⁷⁾,
- tekintettel a peszticidek uniós engedélyezési eljárásáról szóló, 2019. január 16-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel a szárnyas rovarok biomassájáról szóló, 2017. október 18-án közzétett tudományos tanulmányra ⁽⁹⁾;
- tekintettel eljárási szabályzatának 52. cikkére, valamint az Elnökök Értekezlete a saját kezdeményezésű jelentések készítésére vonatkozó engedélyezési eljárásról szóló, 2002. december 12-i határozata 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára, valamint 3. mellékletére,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0356.

⁽²⁾ HL L 324., 2009.12.10., 1. o.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=114

⁽⁴⁾ HL L 354., 2013.12.28., 171. o.

⁽⁵⁾ <http://www.pan-uk.org/site/wp-content/uploads/United-Nations-Report-of-the-Special-Rapporteur-on-the-right-to-food.pdf>

⁽⁶⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10041-2016-ADD-1/en/pdf>

⁽⁷⁾ <http://www.senat.fr/leg/ppr16-477.html>

⁽⁸⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0023.

⁽⁹⁾ Caspar A. Hallmann és társai: More than 75 % decline over 27 years in total flying insect biomass in protected areas, PLOS, 2017. október 18. – <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

2019. február 12., kedd

- tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére (A8-0045/2019),
- A. mivel a peszticidek fenntartható használatáról szóló 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: az irányelv) számos fellépésről rendelkezik annak érdekében, hogy a peszticidhasználat emberi egészségre és környezetre jelentett veszélyének és kifejtett hatásának csökkentésével, valamint az integrált növényvédelem és az alternatív növényvédelmi megközelítések, illetve technikák – például a nem vegyi alternatívák és az 1107/2009/EK rendeletben meghatározottak szerinti kis kockázatú növényvédő szerek – alkalmazásának előmozdításával megvalósuljon a peszticidek fenntartható, végeredményben a peszticidektől való függőség csökkentését, valamint az emberek és állatok egészségének, illetve a környezet megóvását szolgáló használata az Unión belül;
- B. mivel az irányelv hasznos eszközt jelent a környezet, az ökoszisztémák, valamint az emberi és állati egészség megfelelő szintű, a peszticidekben jelenlévő veszélyes anyagokkal szembeni védelmének biztosításához, egyúttal pedig fenntartható és ökológiai megoldásokat kínál ahhoz, hogy az eszközök szélesebb és változatosabb tárháza álljon rendelkezésre a kártevők, betegségek, gyomok és idegenhonos inváziós fajok okozta hozamveszteségek kiküszöböléséhez és megelőzéséhez, valamint a kórokozók által mutatott ellenálló képesség kialakulásának leküzdéséhez; mivel a magas fokú védelem kialakításának és a fenntartható mezőgazdaságra való áttérés megvalósításának, a biztonságos és egészséges élelmiszerek termelésének, továbbá az emberi és állati egészség magas szintű védelmét szavatoló, mérgeanyagoktól mentes környezetnek az előfeltétele az irányelv teljes körű és átfogó végrehajtása;
- C. mivel az integrált növényvédelem hozzájárulhat a kártevők által okozott hozamkiesés megelőzéséhez is, ugyanakkor az irányelv 14. cikkében is rögzített fő célja annak lehetővé tétele, hogy a peszticidek felhasználói áttérhessenek az emberi egészségre és a környezetre a legalacsonyabb kockázatot jelentő gyakorlatokra és termékekre; megjegyzi, hogy mindenesetre számos tanulmány szerint a növényvédő szerek használata jelentősen csökkenthető anélkül, hogy bármely negatív hatással lenne a hozamra;
- D. mivel az irányelvet a másik két – a peszticidek életciklusát teljes mértékben, forgalomba hozataluktól (1107/2009/EK rendelet) kezdve egészen a növényvédőszer-maradékok megengedett határértékeinek meghatározásáig (396/2005/EK rendelet) lefedő – fő jogszabállyal együtt kell értelmezni; mivel ebből adódóan az irányelvnek az emberi egészség és a környezet peszticidhasználattal összefüggő kockázatokkal szembeni védelmére vonatkozó célja nem valósítható meg a peszticidekre vonatkozó teljes „csomag” maradéktalan végrehajtása, illetve megfelelő érvényre juttatása nélkül;
- E. mivel a peszticidek használatából fakadóan az emberi egészséget és környezetet érintő kockázatok és hatások csökkentése érdekében a Bizottságnak és a tagállamoknak foglalkozniuk kell a hamisított és illegális növényvédő szerek kérdésével, valamint az EU-ban tiltott vagy korlátozás alá eső vegyi anyagokkal kezelt mezőgazdasági termékek behozatalának aggasztó problémájával;
- F. mivel a Bizottság és a tagállamok hatóanyagok jóváhagyásával és növényvédő szerek engedélyezésével kapcsolatos jelenlegi gyakorlatai nem összeegyeztethetők az irányelv célkitűzéseivel és céljával; mivel a jelenleg alkalmazott gyakorlatok meggátolják a védelem lehető legmagasabb szintjének elérését, valamint a fenntartható mezőgazdasági ágazat, illetve a mérgeanyagoktól mentes környezet megteremtését célzó átmenet kiteljesedését;
- G. mivel a rendelkezésre álló bizonyítékok egyértelműen arról tanúskodnak, hogy az irányelv végrehajtása nem áll kellő összhangban a peszticidek, a mezőgazdaság és a fenntartható fejlődés kapcsolódó uniós szakpolitikáival, különösképpen – de nem kizárólagosan – a közös agrárpolitikával (KAP) és a növényvédő szerekről szóló rendeletben foglaltakkal; mivel az irányelv – a kapcsolódó uniós szintű fellépésekkel egyetemben – komoly lehetőséget rejt magában a mezőgazdasági ágazaton belüli, valamint a környezet és az emberi egészség védelmének megerősítése terén tett nemzeti erőfeszítések és fellépések további fokozása, és hozzáadott értékkel történő gazdagítása tekintetében;
- H. mivel a jelenlegi szabályozási keretet, ezen belül az adatszolgáltatási követelményeket a kémiai növényvédő szerek értékelését és kezelését szem előtt tartva alakították ki, és az emiatt nem felel meg maradéktalanul a kis kockázatú biológiai hatóanyagoknak és termékeknek; mivel ez a nem teljesen megfelelő keret jelentős mértékben lassítja a kis kockázatú biológiai növényvédő szerek piacra lépését, és gyakran elrettenti a kérelmezőket; mivel ez hátráltatja az innovációt és visszaveti az uniós mezőgazdaság versenyképességét; mivel a biztonságosabb alternatívák, többek között a kis kockázatú biológiai hatóanyagok hiánya miatt ez azzal a következménnyel is jár, hogy az Európai Bizottság által azonosított több mint 60, helyettesítésre kijelölt hatóanyag felváltására nem kerül sor;

2019. február 12., kedd

- I. mivel nem állnak rendelkezésre kis kockázatú – egyebek mellett biológiai – növényvédő szerek; mivel az uniós piacon elérhető csaknem 500-ból mindössze 13 – köztük 12 biológiai – hatóanyagot hagytak jóvá kis kockázatú hatóanyagként; mivel az irányelv elégtelen végrehajtása ténylegesen egyenlőtlen versenyfeltételeket teremtett Európában, olyan eltérő nemzeti gyakorlatok alkalmazásával, amelyek gátat szabnak a fenntartható alternatívák optimális piaci elterjedésének; mivel e helyzet megnehezítette, hogy az alternatív, kis kockázatú és nem vegyi termékek kellőképpen elterjedjenek az uniós piacon, ami miatt kevésbé vonzó megoldásnak számítanak a mezőgazdasági termelők számára, akik dönthetnek akár a rövid távon költséghatékonyabb alternatívák alkalmazása mellett is; mivel a kis kockázatú növényvédő szerek, köztük a biológiai szerek hiánya gátolja az integrált növényvédelem fejlődését és megvalósítását;
- J. mivel az alacsony peszticidfelhasználású rendszerek egyikeként az ökológiai gazdálkodás jelentős szereppel bír, és e gazdálkodást tovább kell ösztönözni;
- K. mivel egyre több bizonyíték áll rendelkezésre az európai rovarpopuláció folyamatos – a peszticidhasználat jelenlegi szintjével összefüggésbe hozott – tömeges pusztulására vonatkozóan; mivel a rovarállomány drámai csökkenése az ökoszisztéma egészére és a biológiai sokféleségre, de a mezőgazdasági ágazatra és annak jövőbeli gazdasági jólétére és teljesítményére is negatív hatást gyakorol;
- L. mivel Európa jelenleg választót előtt áll, amely meg fogja határozni a mezőgazdasági ágazat jövőjét és az Unió lehetőségeit arra, hogy – mindenekelőtt a KAP reformja jóvoltából – elérje a peszticidok fenntartható használatát; mivel a KAP reformja komoly lehetőséget rejt magában a szakpolitikák egyszerűsítésének és harmonizálásának, valamint az irányelv végrehajtásának megerősítése, továbbá a környezeti szempontból fenntarthatóbb mezőgazdasági gyakorlatokra való áttérés előmozdítása tekintetében;
- M. mivel az emberek és állatok egészségére, valamint a környezetre jelentett potenciális kockázataik miatt egyre több nyilvános vita foglalkozik a hagyományos növényvédő szerek alkalmazásával;
- N. mivel a hagyományos peszticidektől való függőség csökkentése, valamint a hagyományos növényvédő szerekkel szembeni egyre fokozottabb rezisztencia kezelése érdekében elő kell mozdítani az alternatív eljárások, illetve technikák fejlesztését;
- O. mivel az 1107/2009/EK rendelet kötelezi a Tanácsot annak biztosítására, hogy a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ III. mellékletében megállapított, jogszabályba foglalt gazdálkodási követelmény magában foglalja az integrált növényvédelem elveit, ideértve a helyes növényvédelmi gyakorlatot és a növényvédelem, illetve a kártevő-szabályozás és növénytermesztés nem vegyi módszereit is;
- P. mivel az integrált növényvédelem megvalósítása az Unióban – az irányelvben foglaltakkal összhangban – kötelező; mivel a tagállamoknak és a helyi hatóságoknak nagyobb hangsúlyt kell fektetniük a peszticidok, többek között a kis kockázatú növényvédelmi alternatívák fenntartható használatára;
- Q. mivel a peszticidok „fenntartható használata” nem valósítható meg a hatóanyagok és formulációs segédanyagok együttesének való humán kitétség, valamint e szerek emberi egészségre kifejtett halmozott, valamint esetleges együttes és szinergikus hatásainak figyelembevételével;

Fő következtetések

1. emlékeztet a peszticidok fenntartható használatáról szóló tematikus stratégia konkrét célkitűzéseire, többek között a peszticidok használatából az egészségre és a környezetre vonatkozóan adódó veszélyek és kockázatok minimalizálására; a peszticidok felhasználása és forgalmazása ellenőrzésének javítására; a károsító hatóanyagok szintjének többek között a legveszélyesebb anyagok biztonságosabb, akár nem vegyi alternatívákkal való helyettesítése révén történő csökkentésére; a kis mennyiségű peszticid használatával járó vagy peszticidmentes termelés ösztönzésére; valamint a stratégia célkitűzéseinek elérése terén tett előrehaladásra vonatkozó jelentéstétel és ellenőrzés átlátható rendszerének kialakítására, ideértve a megfelelő indikátorok kidolgozását is;

⁽¹⁾ HL L 270., 2003.10.21., 1. o.

2019. február 12., kedd

2. alapvető fontosságúnak tartja az irányelv végrehajtásának az EU átfogó peszticidpolitikájával, többek között a növényvédő szerekről szóló rendeletben, az 528/2012/EU rendeletben ⁽¹⁾ (a biocid termékekről szóló rendeletben), a szermaradékok megengedett határértékeire vonatkozó rendeletben, valamint a 178/2002/EK rendeletben ⁽²⁾ (általános élelmiszerjogban) megállapított szabályokkal összefüggésben történő értékelését;

3. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az erőfeszítések ellenére a tagállamok általában véve nem értek el olyan fokú előrehaladást a végrehajtásban, amely elegendő lenne az irányelv fő célkitűzéseinek eléréséhez és az irányelvben rejlő, a peszticidhasználatból eredő összességében mérséklésével kapcsolatos lehetőségek teljes körű kiaknázásához, egyszersmind pedig a peszticidektől való függőség csökkentéséhez, valamint a környezeti szempontból fenntartható és biztonságos növényvédelmi technikák alkalmazására való áttérést előmozdításához, illetve azoknak az égetően szükséges környezeti és egészségügyi előnyöknek az eléréséhez, amelyek céljából az irányelvet kifejezetten megalkották; sajnálatosnak tartja, hogy a Bizottság három év késéssel nyújtotta be az irányelv végrehajtásáról szóló jelentést;

4. hangsúlyozza, hogy az irányelv végrehajtásának átfogónak kell lennie, és minden szükséges elemet le kell fednie, és hogy a részleges végrehajtás – amely bizonyos elemekre összpontosít, más elemeket pedig figyelmen kívül hagy – nem elegendő az irányelv átfogó céljának, azaz a peszticidek fenntartható használatának eléréséhez; kiemeli, hogy az integrált növényvédelmi gyakorlatok megvalósítása, például a nem vegyi alternatívák és a kis kockázatú növényvédő szerek alkalmazása különösen fontos szerepet játszik az e célkitűzés elérése érdekében tett erőfeszítések szempontjából;

5. megjegyzi, hogy a Bizottság 2017. évi helyzetjelentése jelentős hiányosságokat tárt fel a tagállamok nemzeti cselekvési terveiben, és azt jelzi, hogy egyes országokban szerényebb mértékű a környezet és az egészség védelme melletti elkötelezettség, ami tisztességtelen versenyt eredményezhet és alááshatja az egységes piacot; fenntartja a jogot, hogy a szabályokat be nem tartó tagállamok esetében a versenypolitikai biztoshoz fordul;

6. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a tagállami nemzeti cselekvési tervek körülbelül 80 %-a nem tartalmaz konkrét információkat arra vonatkozóan, hogy több célkitűzés és célérték elérése milyen módon kerül számszerűsítésre, különösen az integrált növényvédelemre és a vízvédelmi intézkedésekre vonatkozó célértékek tekintetében; hangsúlyozza, hogy ez nagymértékben megnehezíti az irányelv fő célkitűzéseinek és céljának megvalósítása terén elért tagállami eredmények mérésének folyamatát;

7. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a nemzeti cselekvési tervek a különböző cselekvési területekre vonatkozó mennyiségi célkitűzések, célértékek, intézkedések és menetrendek meghatározása tekintetében következtelenek, ami lehetetlenné teszi az elért előrehaladás értékelését; sajnálja, hogy csak öt nemzeti cselekvési terv tűzött ki magas szintű mérhető célokat: ezek közül négy a kockázatcsökkentéssel kapcsolatban, és mindössze egyetlen a használat csökkentésével összefüggésben; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ez idáig csupán tizenegy tagállam készített felülvizsgált nemzeti cselekvési tervet, jóllehet a felülvizsgálat határideje 2017 vége volt;

8. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy számos tagállamban nincs kellő elkötelezettség az integrált növényvédelem nyolc, a peszticidekkel szemben a nem vegyi alternatívákat előnyben részesítő alapelvére épülő integrált növényvédelmi gyakorlatok iránt; sajnálja, hogy az irányelv sarokkövét képező integrált növényvédelem végrehajtásával kapcsolatos egyik fő kihívást a jelek szerint a tagállamokbeli megfelelés értékelésére szolgáló megfelelő ellenőrző eszközök és módszerek, valamint a világos szabályok és útmutatás jelenlegi hiánya jelenti; hangsúlyozza, hogy az integrált növényvédelem átfogó végrehajtása egyike azon kulcsfontosságú intézkedéseknek, amelyek a peszticidhasználatból való függés csökkentésére irányulnak egy olyan fenntartható mezőgazdaság elérése érdekében, amely környezetbarát, gazdaságilag életképes, társadalmilag felelős, és hozzájárul Európa élelmiszerbiztonságához, egyszersmind pedig erősíti a biológiai sokféleséget, támogatja az emberi és állati egészséget, fellendíti a vidéki gazdaságot és csökkenti a mezőgazdasági termelők költségeit azáltal, hogy elősegíti a különböző európai térségekben a nem vegyi alternatívák és a kis kockázatú növényvédő szerek piaci elterjedését; hangsúlyozza, hogy az integrált növényvédelmi gyakorlatok egyes gazdaságokban történő elterjedésének megerősítése érdekében további pénzügyi ösztönzőkre és ismeretterjesztő intézkedésekre van szükség;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 528/2012/EU rendelete (2012. május 22.) a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról (HL L 167., 2012.6.27., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

2019. február 12., kedd

9. úgy véli, hogy az integrált növényvédelem értékes eszköz a mezőgazdasági termelők számára, amellyel küzdhetnek a kártevők és a betegségek ellen, és biztosíthatják a terméshozamokat; megállapítja, hogy az integrált növényvédelem fokozott elterjedése kettős célt szolgál: egyrészt erősíti a környezet és a biológiai sokféleség védelmét, másrészt pedig csökkenti a mezőgazdasági termelők annak kapcsán felmerülő költségeit, hogy fenntarthatóbb alternatívákra állnak át, és csökkentik a hagyományos peszticidek felhasználását; úgy véli, hogy az integrált növényvédelem elterjedésének – kutatások révén, illetve a tagállamok tanácsadó testületeinek közreműködésével történő – ösztönzéséhez nagyobb erőfeszítésre van szükség; emlékeztet arra, hogy az integrált növényvédelem fontos szerepet játszhat a felhasznált peszticidek mennyiségének, valamint a peszticidváltozatok számának csökkentésében;

10. megjegyzi, hogy az integrált növényvédelem eszközkészletén belül a biológiai védekezés magában foglalja az olyan jótékony fajok támogatását vagy betelepítését, amelyek a kártékony populációval táplálkoznak és így szabályozzák, illetve kordában tartják azt; ezért hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a vegyi peszticidek helyett a fenntartható biológiai, fizikai és egyéb nem vegyi módszerek részesüljenek előnyben, amennyiben azok kielégítő kártevő-szabályozást biztosítanak; hangsúlyozza továbbá annak fontosságát is, hogy a vegyi peszticideket szelektíven és célzottan alkalmazzák, mivel ellenkező esetben fennáll az ilyen jótékony növényvédő anyagok kipusztításának kockázata, ami a növényeket védtelenebbé teszi a jövőbeni támadásokkal szemben;

11. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy rendkívül csekély előrehaladás történt a hagyományos peszticideket helyettesítő kis kockázattal járó és nem vegyi alternatívák innovációjának, fejlesztésének és elterjedésének előmozdítása és ösztönzése terén; megállapítja, hogy csak néhány nemzeti cselekvési terv tartalmaz az ilyen alternatív termékek és módszerek nyilvántartásba vételét ösztönző eszközöket; hangsúlyozza, hogy a kisebb jelentőségű felhasználások az érintett hatóanyagok szűkös rendelkezésre állása miatt különösen érzékenyek;

12. hangsúlyozza, hogy a növényvédő szerek engedélyezésének előfeltétele a peszticidek fenntartható és felelősségteljes használata;

13. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem állnak rendelkezésre kis kockázatú hatóanyagok és növényvédő szerek, aminek háttérben elsősorban az értékelési, engedélyezési és regisztrációs eljárások hosszadalmas volta áll, ami pedig részint azzal magyarázható, hogy ritkán tartják be tagállami szinten az ilyen esetek kapcsán megszabott rövidebb, 120 napos engedélyezési határidőt; hangsúlyozza, hogy a jelenlegi helyzet nem felel meg az integrált növényvédelem előmozdítására és végrehajtására vonatkozó elveknek, továbbá kiemeli a kis kockázatú peszticidek elérhetőségének, a megfelelő kutatásoknak és a bevált gyakorlatok példáinak tagállamokon belüli, illetve tagállamok közötti megosztásának fontosságát az integrált növényvédelemben rejlő potenciál maximális kihasználása szempontjából; úgy véli, hogy a gyorsabb jóváhagyási eljárások serkentik az új, kis kockázatú hatóanyagok – köztük az innovatív, kis kockázatú anyagok – fejlesztésére irányuló ipari kutatást, ezáltal biztosítva, hogy a mezőgazdasági termelők számára megfelelő növényvédelmi eszközök álljanak rendelkezésre, illetve lehetővé téve, hogy a mezőgazdasági termelők gyorsabban átálljanak a fenntartható növényvédő szerek használatára, továbbá hogy hatékonyabbá váljon az integrált növényvédelem;

14. emlékeztet arra, hogy a peszticidekkel szembeni megnövekedett rezisztencia egyre növekvő használatot és függőséget eredményez; megállapítja, hogy a peszticidek nagyobb mértékű felhasználásért és az azoktól való fokozottabb függésért a mezőgazdasági termelők nagy árat fizetnek, mind a nagy inputköltségek miatt, mind pedig a kimerülő talaj és a romló talajminőség okozta hozamkiesés miatt;

15. megjegyzi, hogy a kis kockázatú növényvédő szerek fokozottabb piaci elérhetősége csökkenti a hatóanyagokkal szembeni ellenálló képesség kialakulásának kockázatát, illetve a gyakran használt növényvédő szerekkel összefüggésbe hozható, nem célfajokra kifejtett hatásokat;

16. e tekintetben megjegyzi, hogy a peszticidek hatóanyagaival szembeni rezisztencia kialakulása a gyorsan reprodukálódó kártevők és betegségek körében egy elkerülhetetlen biológiai folyamat, amely egyre súlyosabb problémát jelent; hangsúlyozza ezért, hogy a vegyi módszerekkel szemben a fenntartható biológiai, fizikai és egyéb nem vegyi módszereket kell előnyben részesíteni, amennyiben azok kielégítő kártevő-szabályozást biztosítanak; emlékeztet arra, hogy a vegyi peszticideket szelektíven és célzottan kell alkalmazni; kiemeli, hogy máskülönben fennáll annak a kockázata, hogy ezek a jótékony növényvédő anyagok kipusztulnak, és a növények még védtelenebbé válnak a jövőbeni támadásokkal szemben;

17. megjegyzi továbbá, hogy a peszticidhasználat legnagyobb volumencsökkenését várhatóan azok a rendszerszintű változások hozzák el, amelyek csökkentik a kártevők támadásával szembeni védtelenséget, a monokultúrákkal és a folyamatos aratással szemben a szerkezeti és biológiai sokféleségnek kedveznek, továbbá csökkentik a kártevők hatóanyagokkal szembeni ellenálló képességét; következőképpen kiemeli, hogy olyan agroökológiai módszereket kell a középpontba állítani, illetve finanszírozni és elterjeszteni, amelyek a gazdálkodási rendszer egészét ellenállóbbá teszik a kártevőkkel szemben;

2019. február 12., kedd

18. hangsúlyozza, hogy jelenlegi formájában a KAP sem a gazdaságok peszticidektől való függésének csökkentését, sem az ökológiai termelési technológiák térnyerését nem mozdítja elő, illetve ösztönzi kellő mértékben; úgy véli, hogy a mezőgazdasági termelők peszticidhasználattal kapcsolatos hozzáállása megváltoztatásának elősegítése érdekében a 2020 utáni időszakra vonatkozó KAP keretében konkrét szakpolitikai eszközökre van szükség;
19. sajnálja, hogy a 2020 utáni új KAP-ról szóló bizottsági javaslat nem szerepelteti az integrált növényvédelem elvét a javaslat III. mellékletében említett, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények között; hangsúlyozza, hogy az irányelv és az új KAP-modell közötti kapcsolat hiánya ténylegesen gátolni fogja a peszticidektől való függés csökkentését;
20. megjegyzi, hogy a peszticidhasználat káros hatásainak értékelésére a legtöbb tagállam – teljes mértékben vagy részben – nemzeti kockázati mutatókat alkalmaz; emlékeztet arra, hogy az irányelv 15. cikkében meghatározott kifejezett kötelezettség ellenére a tagállamok között továbbra sem született megállapodás az uniós szintű harmonizált kockázati mutatókról, ami lehetetlenné teszi a különböző tagállamokban és Unió-szerte elért előrehaladás összehasonlítását; üdvözlöli, hogy a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottsága (PAFF-bizottság) 2019. január 25-én harmonizált kockázati mutatókat fogadott el;
21. hangsúlyozza a biológiai sokféleség és a stabil ökoszisztémák alapvető fontosságát, különösképpen a méhek és a beporzást végző egyéb rovarok tekintetében, amelyek elengedhetetlenek egy egészséges és fenntartható mezőgazdasági ágazat kialakításához; hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleség védelme nem pusztán környezetvédelmi kérdés, hanem a tartós jövőbeli európai élelmiszerbiztonság szavatolásának egyik eszköze is;
22. mély aggodalmát fejezi ki az európai biológiai sokféleség folyamatos és potenciálisan visszafordíthatatlan pusztulása, valamint a szárnyas rovarok, többek között a beporzók számának riasztó visszaesése miatt, amit egy 2017. októberi, a szárnyas rovarok biomasszájáról készített tudományos munka⁽¹⁾ megállapításai is alátámasztottak, amelyek szerint a szárnyas rovarok populációja Németországban 27 év alatt a 63 vizsgált természetvédelmi területen több mint 75 %-kal csökkent; felhívja a figyelmet ezenkívül arra is, hogy az általánosan elterjedt madárfajok egyedszáma Európa-szerte jelentős csökkenést mutat, ami feltehetően a rovarpopuláció csökkenésére vezethető vissza; felhívja továbbá a figyelmet a peszticidek talajra és a talajlakó organizmusokra⁽²⁾, valamint más nem célfajokra gyakorolt, nem szándékosan előidézett hatásaira is; úgy véli, hogy a rovarok, a mezőgazdasági területekhez kötődő madárfajok, valamint más, nem célfajként meghatározott organizmusok állományának csökkenéséért felelős egyik fő tényezőt a peszticidek jelentik, és hangsúlyozza továbbá azt is, hogy Európában át kell állni a fenntarthatóbb peszticidhasználatra, és növelni kell a mezőgazdasági termelők számára rendelkezésre álló nem vegyi alternatívák és kis kockázatú növényvédő szerek számát;
23. fenntartja, hogy a neonikotinoid alapú növényvédő szerek lényeges szerepet játszanak a méhpopulációk aggasztó csökkenésében Európa-szerte, amint azt számos nemzetközi tanulmány alátámasztja, amelyek alapján több százezer európai polgár által aláírt petíciókat nyújtottak be a kontinens különböző pontjain;
24. elismeri a nemzeti cselekvési tervek és az integrált növényvédelem jelentőségét a peszticidhasználat számottevő mértékű csökkentésében, hogy így elkerülhető legyen a biológiai sokféleség visszafordíthatatlan pusztulása, egyúttal támogatva az agrárökológiai intézkedések és az ökológiai gazdálkodás lehetőség szerinti előnyben részesítését;
25. hangsúlyozza továbbá, hogy az éghajlatváltozás élelmiszerbiztonságra gyakorolt hatásának csökkentése érdekében további fenntartható mezőgazdasági alternatívákra kell kialakítani;
26. rendkívüli aggodalmának ad hangot a mutagén, rákkeltő vagy reprodukciót károsító hatóanyagokat tartalmazó, illetve endokrin károsító tulajdonságokkal rendelkező, valamint az emberekre vagy az állatokra nézve káros peszticidek folyamatos használata miatt; hangsúlyozza, hogy az ilyen jellegű peszticidek használata összeegyeztethetetlen az irányelv célkitűzéseivel és céljával;
27. hangsúlyozza, hogy a vízi környezet különösen érzékeny a peszticidekre; üdvözlöli, hogy a tagállamok némelyike több intézkedést is hozott a vízi környezet peszticidekkel szembeni védelme érdekében; sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy a legtöbb tagállam nem határozott meg számszerű célértékeket, valamint menetrendeket a vízi környezet peszticidektől való megóvását célzó intézkedések kapcsán, és hogy azok a tagállamok, amelyek ezt megtették, nem határozták meg pontosan a célértékek és célkitűzések kapcsán elért eredmények mérésének módját; úgy véli, hogy javítani kell a jelenleg használt peszticidek vízi környezetben való nyomon követését;

(1) <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

(2) Lásd: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/public_path/shared_folder/doc_pub/EUR27607.pdf

2019. február 12., kedd

28. megállapítja, hogy a mezőgazdasági eredetű peszticidszennyezés miatt a mezőgazdaság egyike azon fő forrásoknak, amelyek miatt a víztestek kémiai állapota nem éri el a jó minősítést; hangsúlyozza, hogy a peszticideknek az édesvízrendszerekbe való bejutásának megakadályozása az eltávolításhoz alkalmazott technológiákhoz képest költséghatékonyabb megoldás jelent, és hogy a tagállamoknak e tekintetben megfelelő ösztönzőkkel kell szolgálniuk a mezőgazdasági termelők számára; ezzel összefüggésben azt is elismeri, hogy a vízminőség javítása szempontjából a víz-keretirányelv végrehajtása fontos szerepet tölt be; üdvözli az elsőbbségi anyagok kezelése terén elért tagállami eredményeket, amelyek jóvoltából immár kevesebb az olyan víztest, amely nem felel meg az egyes anyagokra – például a kadmiumra, az ólomra, a nikkellel – és a peszticidekre vonatkozó előírásoknak;

29. sajnálja egyfelől, hogy a vízkészletek állapotának romlása ahhoz vezetett, hogy az ivóvíz-szolgáltatók egyre gyakrabban további kezelésnek vetik alá a vizet azt biztosítandó, hogy az emberi fogyasztásra szánt víz megfeleljen az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló 98/83/EK tanácsi irányelvben rögzített peszticid-határértékeknek, másfelől pedig hogy a költségeket a fogyasztók, és nem a szennyezők viselik;

30. hangsúlyozza, hogy egyes peszticideket nemzetközileg a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokként (POP-ok) ismernek el a nagy távolságra való eljutásuk, a környezetben való nehéz lebomlásuk, az élelmiszerláncban és az ökoszisztémákban való biológiai felhalmozódásra való képességük, valamint az emberi egészségre gyakorolt jelentős negatív hatásai miatt;

31. üdvözli, hogy valamennyi tagállam rendelkezik a növényvédő szerek használatával kapcsolatos képzési és tanúsítási rendszerekkel, ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamokban a képzési kötelezettségek nem minden, az I. mellékletben felsorolt téma esetében teljesülnek; hangsúlyozza, hogy a felhasználók képzése fontos ahhoz, hogy biztosítani lehessen a növényvédő szerek biztonságos és fenntartható használatát; egyetért a hivatásos és amatőr felhasználók közötti megkülönböztetéssel, ugyanis e feleknek nem azonos követelményeknek kell megfelelniük; hangsúlyozza, hogy a növényvédő szerek hivatásos és nem hivatásos felhasználóinak egyaránt megfelelő képzésben kell részesülniük;

32. megjegyzi, hogy az intelligens technológia használata és a precíziós gazdálkodás olyan eszközök, amelyek segítségével – például drónok vagy GPS-alapú precíziós technológia alkalmazásával – a növényvédő szerek szórása pontosabban megvalósítható, és elkerülhető olyan területeken, ahol nincsen rájuk szükség; hangsúlyozza továbbá, hogy az ilyen jellegű megoldások szélesebb körben is meghonosíthatók lennének a tagállamokban, ha a nemzeti cselekvési tervek e megoldásokat a peszticidfelhasználóknak szóló tanfolyamokba és tanúsítási rendszerekbe jobban integrálnák;

33. hangsúlyozza, hogy a növényvédő szereket nem kizárólag a mezőgazdaságban alkalmazzák, hanem a nagyközönség vagy az irányelv 12. cikkének a) pontjában meghatározottak szerinti sérülékeny csoportok által használt területeken – többek között a közparkokban és a vasutak mentén – történő gyomirtáshoz és növényvédelemhez is felhasználják; a növényvédő szerek alkalmazása azonban e területeken nem helyénvaló; üdvözli, hogy több tagállam és számos regionális és helyi önkormányzat fellépett annak érdekében, hogy korlátozza vagy betiltsa a peszticidhasználatot a nagyközönség vagy veszélyeztetett csoportok által használt területeken; megállapítja azonban, hogy a tagállamok többségében hiányoznak a mérhető célértékek;

34. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy több tagállam helytelenül értelmezte a 12. cikk a) pontjában foglalt követelményt, és azt kizárólag a nem mezőgazdasági használatra vonatkoztatta, miközben a sérülékeny csoportok, például az 1107/2009/EK rendeletben meghatározott csoportok azon lakosokat is magukban foglalják, akik hosszabb távon nagy mennyiségű peszticidnek vannak kitéve; megjegyzi ezen túlmenően, hogy a Bizottság megerősítette, hogy egyetlen jogi indok sem szól amellett, hogy a mezőgazdasági alkalmazást ki kell zárni a 12. cikk rendelkezéseinek hatálya alól;

35. megállapítja, hogy a tagállamok továbbra is támogatják az ökológiai gazdálkodást mint alacsony peszticidfelhasználású rendszert; üdvözli, hogy az Unióban folyamatosan nő az ökológiai gazdaságok száma, de megállapítja, hogy az előrehaladás tekintetében még mindig jelentős eltérések tapasztalhatók az egyes tagállamok között;

36. megállapítja, hogy az ökológiai gazdálkodást folytató mezőgazdasági termelők gazdasági veszteségeket szenvednek el, ha a szomszédos gazdaságok peszticidhasználatára miatt – például a növényvédő szerek permetezésekor sodródásával és a nehezen lebomló hatóanyagok környezetben való terjedésével – szennyeződik saját területükön a talaj, illetve az ökológiai gazdálkodással előállított terményük; felhívja a figyelmet arra, hogy ebből adódóan az ökológiai gazdálkodást folytató mezőgazdasági termelők önhibájukon kívül arra kényszerülhetnek, hogy a felárat elveszítve terményeiket hagyományos terményként adják el, sőt, akár még az is előfordulhat, hogy tanúsítványukat is elveszítik;

2019. február 12., kedd

37. megjegyzi, hogy bár a tagállamok általában rendelkeznek az akut peszticidmérgezéses esetekre vonatkozó információk gyűjtését szolgáló rendszerekkel, ezen adatok pontossága és felhasználása megkérdőjelezhető; kiemeli, hogy a krónikus mérgezések ilyen jellegű információit gyűjtő rendszerek nem kellőképpen elterjedtek;

38. kiemeli, hogy az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságnak az élelmiszerekben előforduló növényvédőszer-maradékokról szóló legutóbbi jelentése kimutatta, hogy az Európa-szerte vett minták 97,2 %-a az uniós jogszabályokban előírt határértékeken belül volt, ami rendkívül szigorú és biztonságos élelmiszer-termelési rendszerről tanúskodik;

Ajánlások

39. felhívja a tagállamokat az irányelv teljes körű, késedelem nélküli végrehajtására;

40. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a 2003/35/EK rendeletnek és az Århusi Egyezménynek megfelelően biztosítsák minden érintett érdekelt fél – így a nyilvánosság – bevonását az érdekeltek peszticidekkel kapcsolatos bármely tevékenységébe;

41. felhívja a tagállamokat, hogy az emberi egészség és a környezet védelme tekintetében kiemelt figyelmet igénylő hiányosságok és konkrét területek meghatározása érdekében vállaljanak proaktív szerepet az irányelv gyakorlati megvalósításában, és ne szorítkozzanak kizárólag a szokásos nemzeti átültetési és ellenőrzési mechanizmusok alkalmazására;

42. felhívja a tagállamokat annak elismerésére, hogy az Uniónak késedelem nélkül fel kell lépnie a peszticidek fenntarthatóbb használatára való áttérés érdekében, és hogy az ilyen gyakorlatok bevezetésének felelőssége elsősorban a tagállamokra hárul; hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen a gyors fellépés;

43. felhívja a tagállamokat, hogy tartsák be a felülvizsgált nemzeti cselekvési tervek benyújtására vonatkozóan meghatározott menetrendeket; sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek mind ez ideig elmulasztották a tervek benyújtását, hogy ezt további késedelem nélkül tegyék meg, ezúttal egyértelmű számszerűsített célértékek, valamint a peszticidhasználat kockázatainak és hatásainak haladéktalan és hosszú távú tényleges csökkentésére irányuló, mérhető és átfogó, többek között egyértelműen rögzített éves csökkentési célértékeket is tartalmazó célkitűzés meghatározásával, továbbá különös figyelmet fordítva a beporzást végző rovarokra gyakorolt lehetséges hatásokra, valamint – az integrált növényvédelem elveivel összhangban – a fenntartható nem vegyi alternatívák és kis kockázatú növényvédő szerek támogatására és térnyerésének előmozdítására;

44. kéri a Bizottságot, hogy a peszticidhasználat csökkentése érdekében tegyen nagyra törő javaslatot az EU-ban mindenütt kötelezően elérendő célértékre;

45. felhívja a Bizottságot, hogy az integrált növényvédelem valamennyi elvére, valamint az elvek végrehajtására vonatkozóan szolgáljon részletesebb útmutatással; e tekintetben kéri a Bizottságot, hogy készítsen iránymutatást, amelyben meghatározza az integrált növényvédelem tagállamokbeli végrehajtásának mérésére és értékelésére szolgáló kritériumokat;

46. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az eredményes és hatékony növényvédelem szavatolása mellett tegyenek meg minden szükséges intézkedést a kis kockázatú peszticidek támogatása, valamint annak biztosítása érdekében, hogy elsőbbséget élvezzenek azon nem vegyi alternatívák és módszerek, amelyek esetében a legalacsonyabb az egészség- és a természetkárosodás kockázata; hangsúlyozza, hogy ennek sikeréhez meg kell erősíteni azokat a gazdasági ösztönzőket, amelyek célja, hogy az említett alternatívák alkalmazására sarkalják a mezőgazdasági termelőket;

47. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt a kis kockázatú és biológiai alternatívák fejlesztésének, kutatásának, regisztrációjának és forgalomba hozatalának előmozdítására, többek között az Európai horizont keretprogramon és a 2021–2027-re szóló többéves pénzügyi kereten belüli finanszírozási lehetőségek bővítésével; emlékeztet arra, hogy a vegyi peszticidek helyett a fenntartható biológiai, fizikai és egyéb nem vegyi módszereket kell előnyben részesíteni, amennyiben azok kielégítő kártevő-szabályozást biztosítanak; emlékeztet azon hozzáadott érték jelentőségére, amelyet a környezeti szempontból fenntartható és biztonságos növényvédelmi technikák képviselnek;

48. felhívja a Bizottságot, hogy további késedelem nélkül teljesítse a hetedik környezetvédelmi cselekvési program szerinti kötelezettségét, és terjessze elő a nem toxikus környezet kialakítását szolgáló uniós stratégiát, amely serkentőleg hat az innovációra és a fenntartható helyettesítő anyagok – többek között a nem vegyi megoldások – kifejlesztésére; elvárja, hogy a Bizottság kiemelt figyelmet szenteljen a peszticidek környezetre és emberi egészségre kifejtett hatásainak e stratégiában;

49. ösztönzi, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a kockázatcsökkentésre, mivel a kis kockázatú anyagok széles körű használata károsabb lehet a nagy kockázatú anyagok korlátozott használatánál;

2019. február 12., kedd

50. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy teremtsenek nagyobb összhangot az irányelv és végrehajtása, valamint a kapcsolódó uniós jogszabályok és szakpolitikák – különösen a KAP és az 1107/2009/EK rendelet rendelkezései – között, és hogy az irányelv 14. cikkének megfelelően az integrált növényvédelem elveit jogi követelményekként integrálják a KAP-ba;
51. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szigorúan korlátozzák az 1107/2009/EK rendelet szerinti, használatra vonatkozó alapvető eltérések számát, és frissítsék a kapcsolódó iránymutatásokat tartalmazó dokumentációt annak biztosítása érdekében, hogy a peszticidek kockázatértékelése a valós kitettséget és feltételeket tükrözze, valamint az egészségre és a környezetre gyakorolt összes potenciális hatást figyelembe vegye;
52. javasolja, hogy a tagállamok rendelkezzenek mozgástérrel az integrált növényvédelemnek a KAP ökológiai intézkedései részeként történő alkalmazása tekintetében;
53. üdvözli, hogy a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottsága (PAFF-bizottság) a közelmúltban harmonizált kockázati mutatókat fogadott el, és felhívja a tagállamokat, hogy a peszticidhasználat-csökkentési hatások megfelelő nyomon követése érdekében tegyenek lépéseket a Bizottság által nemrégiben javasolt harmonizált kockázati mutatók elfogadása és végrehajtása tekintetében;
54. felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy teljes mértékben működőképes és átlátható rendszert a peszticidhasználatra, a foglalkozási és nem foglalkozási jellegű peszticidkitettségnek az emberek és az állatok egészségére gyakorolt hatásaira, valamint a peszticidmaradványok környezeti – mindenekelőtt a talajban és a vizekben való – jelenlétére vonatkozó statisztikai adatok rendszeres gyűjtése céljából;
55. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a peszticidhasználat emberi egészségre kifejtett hatásainak meghatározását célzó kutatási programokat, a toxikológiai és hosszú távú hatások teljes körének figyelembevételével – beleértve az immunotoxicitást, az endokrin károsító tulajdonságokat, az idegrendszeri fejlődést károsító tulajdonságokat – és a peszticideknek való prenatális kitettség gyermekek egészségére kifejtett hatásait a középontba helyezve;
56. szorgalmazza, hogy a széles körben alkalmazott növényvédő szerek szabályozása és használata tekintetében a Bizottság kövessen kockázatalapú, független forrásokból származó, szakértői vizsgálatok keretében értékelt tudományos bizonyítékokkal alátámasztott megközelítést;
57. az alacsony kockázatú biológiai peszticidekről szóló, 2017. február 15-i parlamenti állásfoglalással és a növényvédő szerekről szóló 1107/2009/EK rendelet végrehajtásáról szóló, 2018. szeptember 13-i parlamenti állásfoglalással összhangban felhívja a Bizottságot, hogy jelenlegi mandátumának lejártá előtt nyújtson be a REFIT-kezdményezés összefüggésében végzett általános felülvizsgálattól függetlenül az 1107/2009/EK rendelet módosítására irányuló konkrét jogalkotási javaslatot a „természetben előforduló anyagok” és a „természetazonos anyagok” fogalom meghatározásának és külön – feltételként az anyag természetbeni jelenlétét és az anyagnak való természetbeni kitettséget megjelölő – kategóriájának bevezetése céljából, valamint abból a célból, hogy a kis kockázatú biológiai peszticidek értékelésére, engedélyezésére és regisztrálására szolgáló, szigorú gyorsított eljárást határozzon meg;
58. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák az Uniónak a nagy távolságra jutó, országhatárokon átterjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi egyezményhez csatolt jegyzőkönyv, valamint a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló 2004. évi stockholmi egyezmény alapján fennálló kötelezettségeinek a tényleges végrehajtását, következésképpen pedig fokozzák erőfeszítéseiket a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokat tartalmazó peszticidek gyártásának, forgalomba hozatalának és használatának felszámolása érdekében, valamint állapítsanak meg rendelkezéseket az említett anyagokat tartalmazó vagy ilyen anyagokkal szennyezett hulladékok ártalmatlanítására vonatkozóan;
59. felhívja a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy elérhetőek legyenek olyan, szakmailag képzett és független tanácsadók által nyújtott szolgáltatások, amelyek révén a végfelhasználók tanácsadást kaphatnak, képzésekben részesülhetnek a peszticidek fenntartható használatával – és különösképpen az integrált növényvédelemmel – kapcsolatban;
60. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt a precíziós és digitális gazdálkodási technológiák fejlesztésére és alkalmazására irányuló további beruházásokra és kutatásokra, hogy ily módon hatékonyabb növényvédő szerek álljanak rendelkezésre, illetve – az irányelv céljainak megfelelően – jelentős mértékben csökkenjen a peszticidektől való függőség, ami egyszerre mind a hivatásos felhasználók és a nagyközönség kitettségét is mérsékelné; úgy véli, hogy a digitalizálás, illetve a precíziós gazdálkodás alkalmazása nem vezethet inputfüggőséghez vagy a mezőgazdasági termelők pénzügyi eladósodásához;

2019. február 12., kedd

61. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a jövőben ne engedélyezzék a növényvédő szerek alkalmazását a nagyközönség vagy az 1107/2009/EK rendelet 3. cikkének (14) bekezdésében meghatározott veszélyeztetett csoportok által használt területeken;
62. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet az 1107/2009/EK rendelet 3. cikkének (14) bekezdésében meghatározott beszélyeztetett csoportok védelmére, annál is inkább, mert az EU-ban a szántóföldek közelében élő vidéki lakosok jelenleg nem részesülnek megfelelő védelemben; felhívja ezért a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javasolják a peszticidek használatának azonnali betiltását a lakóházak, iskolák, játszótérek, óvodák és kórházak környezetében, ezektől jelentős távolságon belül;
63. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a peszticidek nem célfajokra gyakorolt hatásával kapcsolatos további kutatásokat, valamint hogy tegyenek azonnali lépéseket e hatás lehető legkisebbre csökkentése érdekében;
64. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a külső inputanyagok használatának csökkentését célzó, preventív és közvetett növényvédelmi stratégiákra és több funkciót betöltő, természetben előforduló anyagokra épülő mezőgazdasági modellt; elismeri, hogy további kutatásra és fejlesztésre van szükség a preventív és közvetett agrárökológiai növényegészségügyi stratégiákat illetően;
65. felhívja a tagállamokat, hogy fokozzák az olyan alkalmazkodási gyakorlatokra irányuló beruházásaikat, amelyek megakadályozzák, hogy a mezőgazdasági vegyi anyagok elérjék a felszíni vizeket és a mélyebb rétegek vizeit, valamint az ezen anyagok vízfolyásokba, folyókba és tengerekbe történő esetleges beszivárgásának megakadályozását szolgáló intézkedésekre irányuló támogatásokat; javasolja, hogy tiltsák be ezen anyagok használatát az olyan földeken, ahol azok esetlegesen a talajvízbe szivároghatnak;
66. hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen az értékesített peszticidmennyiség és a peszticidekkel kezelt mezőgazdasági terület közötti arányosság rendszeres értékelése, amely a felhasználói adatbázisokat és az eladási adatokat veszi alapul;
67. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a kockázatalapú kizáró kritériumok teljes körű és egységes alkalmazását a mutagén, rákkeltő vagy reprodukciót károsító, illetve az endokrin károsító tulajdonságokkal rendelkező hatóanyagok esetében;
68. felhívja a tagállamokat a betiltott, harmadik országokból származó peszticidek importtilalmának szigorú betartására és a behozott élelmiszerek ellenőrzésének fokozására;
69. felhívja a Bizottságot a megfelelés érvényesítéséhez rendelkezésre álló valamennyi intézkedés alapos mérlegelésére, beleértve a kötelezettségszegési eljárások indítását is azon tagállamok ellen, amelyek elmulasztják teljesíteni az irányelv teljes körű végrehajtása kapcsán fennálló kötelezettségüket;
70. felhívja a Bizottságot, hogy lépjen fel határozottan azon tagállamokkal szemben, amelyek módszeresen visszaélnek a betiltott, neonikotinoidokat tartalmazó peszticidekre vonatkozó eltérésekkel;
71. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondoskodjanak a vízkészletek védelme kapcsán a „szennyező fizet” elv teljes körű végrehajtásáról és tényleges érvényre juttatásáról;
72. szorgalmazza, hogy az Európai horizont keretprogram biztosítson kellő finanszírozást az innovatív agrárökológiai technikákat és a külső inputok felhasználásának minimálisra csökkentését célzó preventív intézkedéseket egyesítő rendszerszintű megközelítésen alapuló növényvédelmi stratégiák kidolgozásának előmozdításához;
73. felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy olyan, a fenntartható peszticidhasználattal foglalkozó páneurópai platformot, amely összefogná az ágazati érdekelt feleket, illetve képviselőket helyi és regionális szinten a peszticidhasználat csökkentésével kapcsolatos információcsere és bevált gyakorlatok megosztásának előmozdítására;

o

o o

74. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.